

รายงานการโปรดักส์การ ประชุม สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัยและคณะ

คนที่ 1

1.1 ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) อรรถพล เจริญชันษา
(ภาษาอังกฤษ) Mr.Athapol Chareonshunsa
เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 3.1014.01261.411 อายุ 52 ปี
ระดับการศึกษาสูงสุด เกษตรศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
สาขาวิชาการศึกษา ส่งเสริมการเกษตร
มหาวิทยาลัย/สถาบัน/อื่นๆ สุโขทัยธรรมชาติราช
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (รายละเอียดสาขาวิชาการของ OECD) เกษตรศาสตร์(ป้าไม้)
ตำแหน่ง(วิชาการ/บริหาร) รองอธิบดีกรมป่าไม้
กระทรวง/กรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม / กรมป่าไม้
โทรศัพท์ 09-22463001 โทรสาร
Email addyaddy49@gmail.com

1.2 หน้าที่ที่รับผิดชอบ (โดยย่อ)

ทำหน้าที่รองอธิบดีกรมป่าไม้ และเป็นรองประธานคณะกรรมการทำงานยุทธศาสตร์เรื่องป่าไม้และ
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

คนที่ 2

1.1 ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) สุวรรณ ตั้งมิตรเจริญ
(ภาษาอังกฤษ) Mr. Suwan Tangmitcharoen
เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 3.1012.02606.877 อายุ 53 ปี
ระดับการศึกษาสูงสุด Ph.D. (Marine and Environmental Science)
สาขาวิชาการศึกษา ชีววิทยาป่าไม้
มหาวิทยาลัย/สถาบัน/อื่นๆ University of the Ryukyus ประเทศญี่ปุ่น
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (รายละเอียดสาขาวิชาการของ OECD) เกษตรศาสตร์(ป้าไม้)

ตำแหน่ง(วิชาการ/บริหาร) ผู้อำนวยการส่วนวัฒนวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
กระทรวง/กรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม / กรมป่าไม้
โทรศัพท์ 0-2561-4292-3 ต่อ 5449 โทรสาร
Email suwantang@hotmail.com

1.2 หน้าที่ที่รับผิดชอบ (โดยย่อ)

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนวัฒนวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ และทำหน้าที่
คณะทำงานและเลขานุการคณะทำงานมุทศราษฎร์เรื่องป่าไม้และการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ

คนที่ 3

1.1 ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) วรพรรุณ himmapan

(ภาษาอังกฤษ) MRS. Woraphun Himmapan

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 3 6798 00100 08 2 อายุ 46 ปี

ระดับการศึกษาสูงสุด วท. ด.(วนศาสตร์)

สาขาวิชาศึกษา วิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัย/สถาบัน/อื่นๆ เกษตรศาสตร์

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (รายละเอียดสาขาวิชาการของ OECD) เกษตรศาสตร์(ป่าไม้)
ตำแหน่ง(วิชาการ/บริหาร) นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

กระทรวง/กรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม / กรมป่าไม้

โทรศัพท์ 0-2561-4292-3 ต่อ 5408 โทรสาร

Email woraphun0901@gmail.com

1.2 หน้าที่ที่รับผิดชอบ (โดยย่อ)

ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิจัยการป้องกันสร้างสวนป่า ส่วนวัฒนวิจัย สำนักวิจัยและ
พัฒนาการป่าไม้ ทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการสวนป่า และทำหน้าที่คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานมุทศราษฎร์เรื่องป่าไม้และการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ

1.3 ชื่อเรื่อง/หลักสูตร (ภาษาไทย) ดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการตามกรอบงาน

เรดดีเพลส และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภาคป่าไม้ รุ่นที่ 2

(ภาษาอังกฤษ) Study tour, exchange overview and learning the

REDD+ and Climate Change (Forest Sector). II,

สาขาที่เกี่ยวข้อง การจัดการป่าไม้

เพื่อ ประชุม สัมมนา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย

ดูงาน การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน โครงการเตรียมความพร้อมต่อ ogl ไกด์เพลส (Readiness Preparation Proposal: R-PP) กองทุนหันส่วนควรอนป่าไม้ (Forest Carbon Partnership Facility: FCPF)

ประเทศที่ไป สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ระหว่างวันที่ 29 ตุลาคม 2561 ถึง 2 พฤศจิกายน 2561 รวมระยะเวลาการรับทุน 5 วัน
ภายใต้โครงการ/หน่วยงาน โครงการเตรียมความพร้อมต่อ ogl ไกด์เพลส (Readiness Preparation

Proposal: R-PP)

คุณๆ/คุณบัตรที่ได้รับ -

ส่วนที่ 2 บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตรฯ/เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

(จำนวนอย่างละไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ)

สรุปย่อเนื้อหาของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

การศึกษาดูงานครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ REDD+ จาก 6 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ไปศึกษาดูการดำเนินงานตาม ogl ไกด์เพลสของประเทศไทย ตามโครงการเตรียมความพร้อมต่อ ogl ไกด์เพลส และนำความทำงานยุทธศาสตร์เรื่องป่าไม้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไปคุยกันด้านการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนในประเทศไทย เวียดนาม จำนวนรวมทั้งสิ้น 19 คน

เรเด็ตเพลส หรือ REDD+ หมายถึงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการทำงานป่า และการทำให้ป่าเสื่อมโทรม รวมถึงการเพิ่มบทบาทในการอนุรักษ์ป่า การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน และการเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าในประเทศไทยกำลังพัฒนา ครอบและแนวทางการดำเนินงานของกรอบงานเรเด็ตเพลส ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ ระยะการเตรียมความพร้อม ระยะการปฏิบัติการ ตามแผนหรือทดสอบนำร่อง และระยะการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลลัมภุธีในระดับประเทศ โดยประเทศไทยได้มีการดำเนินการอยู่ในระยะที่สามแล้ว นับว่ามีความก้าวหน้าในการดำเนินการเป็นอย่างมาก ประเทศไทยยังเป็นประเทศเดียวในอาเซียนที่มีพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น จากการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ด้วยการกระจายอำนาจการจัดการป่าไม้ไปยังระดับท้องถิ่น และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้ การจัดสรรที่ดินให้แก่ชุมชนใช้ทำกินพร้อมกับปลูกไม้เศรษฐกิจ ในขณะเดียวกันชุมชนมีหน้าที่ในการดูแลรักษาป่าใกล้เคียง โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ นอกจากนี้การ

ที่เรียดนามได้มีติดตามของ wood chip และ wood pallet กับประเทศจีน ญี่ปุ่นและได้หัวน้ำทำการปลูกสร้างสวนป่าไม้อะคาเชียเพิ่มมากขึ้น

The objectives of this study tour are lead the forest officers of the Department of National Park, Wildlife and Plant from 6 Protected Areas Regional Offices who work on REDD+ Project to study the REDD+ implementation in Vietnam under the Readiness Preparation Proposal (R-PP). The National Strategy committees of Forest and Natural Resources was also invited to observe the sustainable forest management in Vietnam. The total are 19 people.

REDD+ mean Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation in Developing Countries; and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries. There are 3 phases in the framework and guidelines of REDD+ as; Readiness, Demonstration and Implementation. Vietnam has been operating in the Phase III, it is very progressive. Vietnam is only one country in ASEAN that the forest area is increasing by the sustainable forest management, decentralized to the local level, promoting the people participate in the forest management and allocation land to the people for living and planting economic tree species, while people have a duty to look after the nearby natural forest with the subsidy from the government. Moreover, Vietnam exports the wood chip and wood pallet to China, Japan and Taiwan are making the increasing of Acacia plantation.

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย และไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

3.1 วัตถุประสงค์

เพื่อนำเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ REDD+ จาก 6 สำนักบริหารปืนที่อนุรักษ์ไปศึกษาดูการดำเนินงานตามกลไกเรเดอร์พลัสของประเทศ เรียดนาม ตามโครงการเตรียมความพร้อมต่อกลไกเรเดอร์พลัส และนำเสนอทำงานยุทธศาสตร์เรื่องป่าไม้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไปดูงานด้านการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนในประเทศเรียดนาม

เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้กว่า 1 หน้ากระดาษ A4 (โปรดให้ข้อมูลเชิงวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หากมีรายงานฯ แยกต่างหาก และกรุณาแนบ pdf.file ขนาดไม่เกิน 5 MB ส่งมาด้วย)

1) ป่าไม้ของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

1.1) Protection forest เป็นป่าที่ป้องกันไว้เพื่อรักษาลิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ อากาศและป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ

1.2) Special-use forest หมายถึง อุทยานแห่งชาติ เขตอนุรักษ์ต่างๆ พื้นที่ป้องกันภัยธรรมชาติ พื้นที่เพื่อการวิจัยและพื้นที่สำหรับรองรับการพักผ่อนหย่อนใจและการท่องเที่ยว

1.3) Production forest คือป่าที่ปลูกขึ้นเพื่อผลผลิตทั้งที่เป็นเนื้อไม้และของป่า

2) ที่ Vinh city, Nghe An Province ดูตัวอย่างของ Special-use forest ในพื้นที่ซึ่งก่อตั้งในปี 1960 เป็นป่าธรรมชาติ ต่อมารื้นที่ถูกทำลายจากกระเบิดในสงครามเวียดนาม ชาวผู้รั่งเคลสได้นำไม้สนสองใบมาปลูกในพื้นที่ และเนื่องจากเป็นป่าในเมืองเกิดของผู้นำโอลิมปิก จึงได้จัดตั้งเป็นป่าประเภท Special-use forest ไม่สามารถตัดไม้ได้แต่ใช้ประโยชน์ด้วยการเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยให้ชุมชนเป็นผู้ดูแล ปัญหาคือความแห้งแล้งทำให้เกิดไฟป่าและการมีแมลงทำลายต้นไม้ ปัจจุบันได้มีการสร้างความตระหนักให้แก่ชุมชนในการบังกันรักษาไม้ให้เกิดไฟป่าและมีการศึกษาทดลองการบังกันและกำจัดแมลงทำลายต้นไม้โดยใช้เห็ดรามาช่วย ต่อมายังการจัดปลูกต้นไม้ชนิดอื่นเสริม เช่น Acacia และไม้พื้นเมืองเดิม เช่น ตะเคียนทอง

3) การจัดการป่าไม้โดยชุมชน เนื่องจากเวียดนามมีการมอบอำนาจลงสู่ท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดมีการจัดสรรที่ดินในแนวกันชนนอกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้แก่ชาวบ้านตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยชาวบ้านต้องทำการปลูกต้นไม้ เช่น ในพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรร 15 เฮกเตอร์ ปลูกส้ม (ไม้ผลเศรษฐกิจของพื้นที่) ในพื้นที่ 2 เฮกเตอร์ ปลูกพีชหรือผลไม้ชนิดอื่น 1 เฮกเตอร์ และปลูก Acacia 12 เฮกเตอร์ และชุมชนต้องทำการดูแลรักษาในเขตอุทยานแห่งชาติโดยหมู่บ้านนำร่องที่ดำเนินการดูแลรักษาป่าโดยกลุ่มสตรีมีแรงจูงใจในการรักษาป่าหรือปลูกป่าคือการมีนาฬิกาในพื้นที่ตลอดปีและได้รับเงินสนับสนุนในการดูแลรักษาป่าเป็นเงิน 10 ดอลลาร์/เฮกเตอร์/ปี โดยการปลูกสวนป่าจะคาดหวังชุมชน มีเรื่องเพาะชำเป็นของตัวเอง และใช้ระบบ cutting ในการขยายพันธุ์กล้าไม้

4) เนื่องจากปัจจุบันมีตลาดรองรับไม้ Acacia ในรูปของ wood chip และ wood pallet ส่งออกไปยังประเทศจีน ญี่ปุ่น และไต้หวัน ทำให้มีการปลูกกันมาก โดยกำหนดรอบตัดพันสามห้ารับ wood chip (3-4 ปี) และ wood pallet (7 ปี) และจะขยายรอบตัดพันให้ยาวขึ้นเช่น 10 ปี เพื่อใช้เป็นไม้ใช้สอยในประเทศไทย ลดการนำเข้าไม้จากต่างประเทศ เพื่อลดการรั่วไหลตามข้อกำหนดของการดำเนินการตามกรอบของ REDD+

5) กรอบและแนวทางการดำเนินงานของกรอบงานเรดดี้พลัส ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ ระยะการเตรียมความพร้อม ระยะการปฏิบัติการตามแผนหรือทดสอบนำร่อง และระยะการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีระดับประเทศ โดยประเทศไทยได้มีการดำเนินการอยู่ในระยะที่สามแล้ว และเป็นประเทศแรกๆ ที่กำลังจัดทำเรื่อง Benefit sharing นับว่ามีความก้าวหน้าในการดำเนินการเป็นอย่างมาก ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในระยะแรก และกำลังดำเนินการเรื่องการจัดทำระดับขั้นของประเทศ

6) ขณะนี้ประเทศไทยได้มีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ฉบับใหม่ โดยมีการระบุเรื่อง REDD+ เข้าไว้ในกฎหมายฉบับนี้ด้วย กฎหมายฉบับนี้จะนำมาใช้ในเดือนมกราคม 2562

3.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

ต่อตนเอง

- ได้ศึกษาการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่มีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มมากขึ้น
- ได้เรียนรู้การดำเนินงานและความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านเรดส์พลัสในประเทศไทย ซึ่งนับว่ามีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก และมีผลเป็นที่น่าพอใจ
- ได้มีโอกาสเห็นสภาพการปลูกและจัดการต้นไม้ในเมือง โดยประเทศไทยมีต้นไม้ขนาดใหญ่ และจำนวนมากปลูกสองข้างทาง และมีพื้นที่สวนสาธารณะจำนวนมาก ทำให้เกิดความร่มรื่น และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้

ต่อหน่วยงาน

แนวทางการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการป่าไม้ของประเทศไทยได้ เช่น การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น การจัดการป่าไม้ส่วนร่วมของชุมชน การให้การสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการดูแลรักษาป่าของชุมชน รวมถึงการที่ภาครัฐให้การสนับสนุนและหาตัวครองรับในการปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจของชุมชน ทำให้พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างมาก

ส่วนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรค

1. เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ทำให้ต้องมีการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ในขณะที่มีคนแปลเพียงคนเดียว ทำให้ข้อมูลบางส่วนอาจถูกลดตัดตอนลง และไม่สามารถสอบถามคำถามได้มากนัก

2. ความรู้และความเข้าใจในเรื่อง REDD+ ยังมีน้อยมาก ทำให้ไม่สามารถเข้าใจคำศัพท์หรือประเด็นการดำเนินการต่างๆ อย่างชัดเจน

3. มีเวลาในการศึกษาดูงานจำกัด และชื่อบุคคล หน่วยงาน และชุมชน ยากต่อการเข้าใจ ทำให้ไม่สามารถได้ข้อมูลรายละเอียดและถ่ายภาพประกอบได้มากพอ

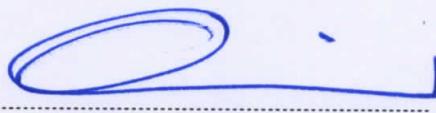
ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. การกิจกรรมของกรมป่าไม้ ในการส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าไม้เศรษฐกิจหรือการปลูกต้นไม้นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ สามารถทำให้มีการเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่า กรมป่าไม้ควรเร่งดำเนินการส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สวนป่าไม้เศรษฐกิจ ซึ่งนอกจากจะเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐในการเพิ่มพื้นที่ป่า การใช้ประโยชน์ในประเทศไทยเป็นการลดการนำเข้าไม้จากประเทศอื่น ในขณะที่หากมีการส่งออกไม้ได้จะเป็นการทำลายได้ให้แก่ประเทศไทยแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมตามดำเนินงานของประเทศไทยตามกรอบของ REDD+ อีกด้วย

ปัจจุบัน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พีช เป็น focal point ในการดำเนินการ REDD+ แต่จากการอบรมการกิจของ REDD+ ซึ่งประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก คือ ลดการทำลายป่า ลดการทำให้ป่าเสื่อมโทรม เพิ่มบทบาทการอนุรักษ์เพิ่มบทบาทการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน และเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่า การดำเนินงานประกอบด้วยหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการหน่วยงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรจัดให้มีการประชุมร่วมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานครบถ้วนสมบูรณ์และเกิดประสิทธิภาพตามแนวทางและมาตรการของ REDD+

2. จากการศึกษาดูงานพบว่า ประเทศไทยมีการปลูก รักษา และจัดการต้นไม้ใหญ่ในเมืองได้เป็นอย่างดี ทำให้สองข้างทางถนนเต็มไปด้วยต้นไม้ และมีสวนสาธารณะในเมืองหลายแห่ง ซึ่งนอกจากจะให้ความร่มรื่นเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการจัด city tour นำรายได้เข้าประเทศได้อีกด้วย

(ลงชื่อ) _____

(นายอรวรดพล เจริญชัยนา)

รองอธิบดีกรมป่าไม้

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

(ลงชื่อ) _____

(.....)

ตำแหน่ง _____

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ

ดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการตามกรอบงาน:redcellพลัง

และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภาคป่าไม้

ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ระหว่างวันที่ 29 ตุลาคม-2 พฤศจิกายน 2561

ป่าสนสองใบ ที่จัดตั้งเป็น Historical Forest

พื้นที่ที่ชุมชนได้รับการจัดสรรที่ดินให้เป็นที่ทำกินและปลูกไม้เศรษฐกิจ

โดยชุมชนเมืองที่คุ้มครองป่าไม้เขตอุทยานแห่งชาติ

ສາພັນທີປ່າເສດຖະກິຈ (ໄມ້ອະຄາເຊີຍ)

การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเจ้าหน้าที่ REDD+ ของประเทศไทย

ต้นไม้ที่ปลูกสองข้างทางและสวนสาธารณะในเมือง Hanoi